

การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขต
เทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี

ถนอมขวัญ พันธุ์สนิท

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานโยบายสาธารณะ

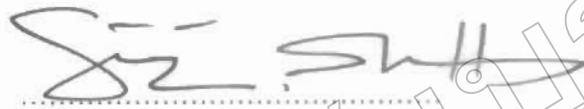
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางนโยบายสาธารณะ และคณะกรรมการ
ควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางนโยบายสาธารณะ ได้พิจารณาปัญหาพิเศษฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางนโยบายสาธารณะ

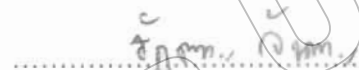
(อาจารย์รัชชัย รัตนแก้ว)

คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางนโยบายสาธารณะ

(ดร.นันทวัน อินทชาติ)

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ภูษะโศภย์ จันทร์น้อย)

กรรมการ

(อาจารย์จิตพล ชัยมะดัน)

กรรมการและเลขานุการ

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับปัญหาพิเศษฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ของมหาวิทยาลัยบูรพา

(รองศาสตราจารย์ สุรuti สุกรัตน์)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

วันที่ 30 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2550

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี” สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากหลายท่านที่ได้อนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง โดยเฉพาะ รองศาสตราจารย์ศรดี สกฤตรัตน์, ดร.โกวิท กระจำ, อาจารย์กิจฐเขต ไกรवास และ อาจารย์รัชชัย ภาคแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในการจัดทำปัญหาพิเศษที่ให้กรอบแนวคิด แนวทางในการศึกษา ล้ำหน้า นำ ได้ช่วยเหลือเสนอแนะ และแก้ไข ปัญหาในทุก ๆ ด้านของการทำปัญหาพิเศษ ส่งผลให้กระบวนการสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง ผู้ศึกษาจึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา และคณาจารย์อื่น ๆ ทุกท่าน ที่กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชา อำนวยความสะดวกในการศึกษา จนผู้ศึกษามีความ นำมาใช้ในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้เป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณประชาชนทุกคนที่ได้ให้ความ อนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อ ประชาชนและเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี ต่อไป

สุดท้ายนี้ ขอมอบคุณความดีทั้งหมดของปัญหาพิเศษเล่มนี้ แด่บิดา มารดา และเพื่อน ๆ ของผู้ศึกษาที่ทำให้มีความสำเร็จในวันนี้

ธนอมขวัญ พันธุ์สนิท

ชื่อปัญหาพิเศษ	การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี
ชื่อผู้เขียนปัญหาพิเศษ	ณอมขวัญ พันธุ์สนธิ
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (สาขานโยบายสาธารณะ)
ปีการศึกษา	2549

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี และเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 363 คน โดยให้เครื่องมือแบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คำร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน t - test และ One - way ANOVA

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนเป็นรายด้านมากที่สุด คือ ด้านการวางแผนและตัดสินใจ รองลงมาคือ ด้านการรับรู้สถานการณ์และสภาพปัญหา และด้านการทำกิจกรรมโครงการ โดยในด้านการวางแผนและการตัดสินใจประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ในด้านการรับรู้สถานการณ์ ประชาชนที่เป็นนักเรียน นักศึกษา เยาวชน ได้มีโอกาสรับทราบถึงสถานการณ์และสภาพปัญหาอยู่เสมอ และในด้านการทำกิจกรรมโครงการ ประชาชนได้เข้าร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการของเทศบาลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอย

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี พบว่า อายุ รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อบรมเกี่ยวกับความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอยและแหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย แตกต่างกันในระดับนัยสำคัญ .05

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
สมมติฐานการวิจัย	3
ขอบเขตของการศึกษา.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน	6
ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม	14
แนวคิดเรื่องการจัดการขยะมูลฝอย และนโยบายการจัดการขยะมูลฝอย	
ชุมชนของประเทศไทย	16
ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
กรอบแนวคิดในการศึกษา	30

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

3	วิธีดำเนินการศึกษา.....	32
	วิธีการศึกษา.....	32
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	33
	ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	34
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	34
	การทดสอบเครื่องมือ.....	35
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
4	ผลการศึกษา.....	38
	ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	38
	ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี...	43
	ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน.....	48
	ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรคของการมีส่วนร่วมในการจัดการ ขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี.....	57
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	60
	วิธีการดำเนินการวิจัย.....	60
	สรุปผลการศึกษา.....	60
	อภิปรายผลการศึกษา.....	63
	ข้อเสนอแนะ.....	69

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	72
ภาคผนวก	77
ประวัติย่อของผู้เขียนปัญหาพิเศษ	84

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ข้อมูลบรรทุกและเก็บขนขยะมูลฝอย	25
2 ปริมาณขยะมูลฝอยจากการวัดปริมาณมูลฝอย ปี 2544 - 2549	25
3 การคำนวณสัดส่วนตัวอย่างตามขนาดของประชากร	34
4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	38
5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ	39
6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา	39
7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้	40
8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ	40
9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ตำบลบ่อทอง	41
10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการอบรมเกี่ยวกับความรู้ในการ จัดการขยะมูลฝอย	41
11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการ จัดการขยะมูลฝอย	42
12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง จังหวัดชลบุรี ในด้านการรับรู้ สถานการณ์และสภาพปัญหา	43
13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี ในด้านการวางแผนและตัดสินใจ	44
14 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี ในด้านการทำกิจกรรมโครงการ	45

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี ในด้านการตรวจสอบและประเมินผล..... 46
16	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการจัดการ ขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี ในภาพรวม 47
17	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ..... 48
18	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ..... 48
19	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการจัดการ ขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ..... 49
20	วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา..... 50
21	วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้ 50
22	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการจัดการ ขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามรายได้ 51

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
23 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามอาชีพ 52	52
24 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระยะเวลาที่อยู่อาศัย 52	52
25 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการจัดการ ขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระยะเวลาที่อยู่อาศัย 53	53
26 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามการได้รับการอบรม 54	54
27 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามแหล่งข้อมูลข่าวสาร 54	54
28 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการจัดการ ขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามแหล่งข้อมูลข่าวสาร 55	55
29 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย 56	56
30 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัญหาและอุปสรรคในการจัดการ ขยะมูลฝอยในชุมชน 57	57
31 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัญหาและอุปสรรคในการจัดการ ขยะมูลฝอยในพื้นที่สาธารณะนอกชุมชนในเทศบาล 58	58
32 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัญหาและอุปสรรคในการ มีส่วนร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดเก็บขยะมูลฝอย 59	59

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการศึกษา	31
---	----------------------------	----

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University